erubescas: atq inde oriat causa
discordie. vn solet mutuus amor
mulcere affectus parentu: ge
nerare liberos no fres futuros
tuoru sed adusarios filioru
Quid e g° generare alios libe
ros: n spoliare quos habes li
beros. quib9 pariter auferut
et pietatis officia et copendia
facultatu. Lex diuina celesti
int se coniuges autoritate con
strinxit: et difficile manet
mutuus amor. Tulit ei costam
de viro et formauit feminam:
ut sibi eos inuicem copularet
dicens. et erut duo i carne
vna. Non hoc de scdis: sed pri
mis nupciis dixit. Nez ei eua
scdm accepit viru: nez sancta
ecclia scdm agnouit viru. Sa
cramentu ei illud magnu e i
xo et i ecclia: et ideo custodi
endu e. Sed nez ysaac aliam
pt rebeccam sciuit uxorem:
nez abraham prem cu alia n
cu sara sepeliuit uxore. Nam
i sancta rachel magis figura
misterii fuit q ordo coniugii: et
tn i ea quoz habem9 qd ad pri
mi coniugii graciam referre possi
mus: si quam primo sponsam
habuit plus amauit: nec fraus
exclusit affectu nec sponse a
morem coniugii intuent9 ab
oleuit. Itaq sanctus patriarcha
nos docuit quantu deferre
primis sponsalibus ipse detu
lerit. Cauete g° filie: ne et

gram nupciaru tene nequeatis
et molestias augeatis.

Explicit liber primus bti
Ambrosii episcopi de vidui
tate

Incipit scds eiusde de eade.

Qui ad conuiuiu
magnu inuitant
apoforeta secu
referre consueue
runt: ego ad
bononiensem
inuitatus conuiuiu vbi sancti
martires celebrata transla
cio e. vobis apoforeta plene
sanctitatis et gracie reseruaui.
Apoforeta aut solent habere
triumphos principiu: et hec apo
foreta triumphalia sunt. Ipsi
ei nri principis triumphi sunt mar
tiru palme. Nec vero huc diri
gebam: sed qa petitus a vobis
sum. def debui meam deferre
que aliis parabantur: ne mi
nor ad vos venire: ut qd in
me minus e q psumebatur i
martire plus inueniretur.
Martir ei agricola e cuius vi
talis seruus fuit ant. nuc con
sors et collega martirii. Pre
cessit seruus ut puideret
locum: secutus e dns securus
qd fide seruili iam inueniret pa
ratum. Non aliena laudam9:
passio ei serui dni disciplina
est. Hic instituit ille impleuit:

nichil illi detrahitur. Quid enim
minus pt qd xpus donavit.
Egregie et ille qui homini servien-
do didicit quid xº placeret: hic
tn geminam laudem acquisivit
in illo magisterij in se martirij.
Certaverunt tn int se invicem
bnficijs postp equales esse
meruerunt: hic illum ad mar-
tirium pmisit ille istum accersi-
vit. Nullum gº ad comen-
dationem hois condicio affert
impedimentum: nec dignitas
prosapie meritum sed fides af-
fert. Sive servus sive liber
omnes in xº unum sumus. et unus
quisque qdcumque fecerit bonum
hoc recipiet a dno: nec ser-
vitus derogat nec libertas
adiuvat. Vide ad eam rem
qm nichil in condicione momen-
ti sit. Servus inquit vocatus
es non tibi sit cure. qui enim
a dno vocatus est servus liber-
tus est dni: similit qui liber
vocatus est servus est xpi. Vide
inquantum apostolus plus putat
dedisse ei qui servus. sed nulli
plus dedit: verum utrique equalem
mensuram divisit. Apud xpm
ei servitus et libertas equa
lance penduntur: nec ullo dis-
crimine bone servitutis et li-
bertatis merita dividuntur.
qa nulla est maior dignitas
qm servire xpo. Denique paulus
servus xpi ihu. Hec ei servi-
tus gloriosa est in qua gloriatur

et apostolus. An non summa glo-
riosa est qm tali precio estimati
sumus: ut sanguine dni redi-
meremur. Sed pgamus ad
sanctus agricola. Cetera
illa mitior habebatur
moribus: ut ab ipsis etiam in-
micis diligeretur. Ideoque eius dif-
fidebant passionem: sed hec per-
secutorum honorificentia omnium erat
immanitate acerbior eique invidebat
martirium. Denique ubi non atque-
unt sanctus agricola crucifixus est:
ut cognitimus illas blanditias
eorum non sedulitatis fuisse sed frau-
dis. Supplicio servum dni terre-
voluerunt: vertit hoc deus in
gratiam. ut martirio servi dnus in-
vitaret. Utrique nomen appaptum
martirio. ut designati ad mar-
tirium ipsis vocabulis viderentur.
Ille vitalis dictus est quasi qui con-
tempta istius vite verum illam vitam
eternam sibi habet acquire. iste
agricola qui bonos fructus spi-
ritalis gratie seminaret et sacri
sanguinis effusione meritorum q
suorum omnibusque virtutibusque rigaret
plantaria. Sepulti autem erant in
iudeorum solo: int ipsorum sepul-
chra. Ambierunt cum servulis
sepulture habere consortium:
quorum dnum negaverunt. Hic et
aliquando balaam dixit moriatur
anima mea pro animis iustorum:
et tn non cogitavit operibus
eorum cum iunctus quorum in animis

cupiebat mori: et isti quos vincentes
persecuti sunt mortuos honora
bant. Illic ergo martiris eximi
as requirebamus. tamquam inter spi
nas rosam legentes circumfun
debant iudeis. Cum sacre reli
quie euherentur aderat po
pulus ecclesie cum plausu et leticia.
Dicebant iudei flores visi sunt
in terra cum viderent martires: in
~~terra~~ dicebant xpiani et tempus
messionis adest iam qui metet
mercedem accipit. alii semina
runt et nos metimus martirum
fructus. Iterum audientes iudei vo
cem plaudentis ecclesie: dicebant
inter se Vox turturis audita
est in terra nostra. Unde bene lectum est dies
diei eructat verbum et nox noc
ti indicat scientiam: dies diei
xpianus xpiano. nox nocti iudeus
iudeo. Iudicabant ergo iudei quod
haberent scientiam martirum: sed
non scientiam verbi id est non secundum
illam solius boni et solius veri
scientiam Ignorantes enim dei
iusticiam et volentes se iustifi
care iusticiam dei non receperunt
Detuli ergo vobis munera que
meis manibus legi: id est cru
cis trophea cuius gratiam in operibus
agnoscatis Certe et ipsi demo
nes confitentur. Condant alii
aurum atque argentum atque de la
tentibus eruant venis: le
gant preciosa monilium serta:
tumulis ille thesaurus est et sepe
habentibus perniciosus: nos le

gimus mar clauos et multos
quidem. ut plura fuerint vulne
ra quam membra. Clamare mar
tirem dicentem ad populum iudeorum
cum eius clauos legeremus: mitte
manus tuas in latus meum et noli
esse incredulus sed fidelis. Colle
gimus sanguinem triumphalem
et crucis lignum. Hec sancte
vidue negare non potuimus postu
lanti. Munera itaque salutis ac
cipite: que nunc sub sacris al
taribus reconduntur.

Ea igitur vidua sancta iu
liana est que hoc domino
templum parauit atque obtulit quod ho
die dedicamus: digna tali ob
latione que in sobole sua tem
pla iam domino pudicicie atque inte
gritatis sacrauit. Dum iulianam
volo dicere iudeam dixi: non
errauit lingua sed diffiniuit
Iudea est enim anima que xpm fatetur.
Denique notus in iudea deus: id
est ubi agnoscebatur. non ubi
negabatur Est ergo in spiritu iudea:
ubi maior porcio intellectus sin
cerior: quia salus ex iudeis est
lingue igitur error testimoni
um sanctitatis inuenit. Honoremus
itaque viduam hanc: quia scriptum est
viduas honora que vere vi
due sunt. licet verborum nostrorum
honorem non ambiat quam apostoli man
datum adequauerit habens in
bonis operibus testimonium
que bene filios educauerit melius
instituerit ¶ Cuius hanc non ut

destitutā et miserabilē deplo
rauit! qm̄ amisit maritū? At
ista nīstrū sacris ereptū alta
ribus ampli9 īgemiuit: quē
sibi cōiugē aut patrem filijs
Nā et si presidio esset mariti
uiduata et solatio: tām apud
piam mentē causa ecclesie pre
ponderabat Duttinxit itaq
mentis uiscera et circūfusam se
uidens numero filiarū triū et
uni9 filij quo solent terreri certē
hoc fortior facta. tali filiū allo
quio cōueīt Melior quidē fuisset
illa cōmutatio si pater uiueret
mater deesset: tamē īfirma
licet et desolata ostendendo
uobis si uultis sequi quo arbi
tremī prez uobis nō decessisse
Habebitis eī meliorē de celo
parentem: ille ē qui et hos
suffulsit pres Quid eī aliud
iam supest spei? Pater uo
bis fuit diues grā nō pecunia:
opulentus misterio nō patri
monio! cui9 hereditas fides
ē: locuples deo. sed egena
seculo Datis uos diuites re
liquit: si ppositū ei9 sequamī
Sola ē fides utriq indiscreta:
exuit census uirorū dos uirginū

Et tu quidē fili aliquan
do prior patri agnos
ceque matri debeas: qd do
mini uocabulū reddas Etas
te excuset: sed hereditas uo
cat Iocundetur fili pater et
mater in te: noli matrem

cōtēpnē. quasi īprudentē Re
gis admonitio inqt quē mat
sua erudiuit Quid fili9 si ser
uas dictiones dei? Primoge
nite tibi dico fili Quid filius
mei uentris? quid natus mea
rū uacorationū Ne dederis
mulieri tuā honestatem Audis
quid sapiens dicat: quid scrip
tura asserat Considera quis
te ut irascens inuenit: filius
es uotorū meorū magis qm̄ do
lorū Considera cui te muneri
pr tali noīe designauerit: qui
uocauit laurentiū Ibi uota de
posui9 uñ nomē assupsimus:
uota effect9 secut9 ē Redde mar
tiri qd debes martiri: ille te
nobis īpetrauit: tu restitue
qd de te h9moī noīs appella
tione promisim9 Quid autē
est fili aliud qd eligendū putes?
ñ deū patrū tuorū! Ipē eī pau
peres et diuites efficit. humi
les et excelsos facit: suscitat
a terra pauperem et de sterco
re inopem! et sedere cū cū
potentib9 ī tribunali honoīs
et hereditatis: dat uotū optā
di et bñdicet ānos iusti Quid
hoc fili precellenti9? Aut quid ē
uita hoīs ī hac terra? ñ lenior
cursor? En transiui9 et nichil
uidim9: atz utinā huc cursorē
imitaremur ut nichil uidem9
et nulla onera portarem9 Pz
qd ē graui9 cursus uacuus et
onera inania: inania quidem

sed nō levia neq; delicta vacia: q̄a
grave servus ē pctī. Vn̄ clamat
sanct9 iob Rōne teptacio ē vita
homīs ī terra: aut sicut merce
narij cotidiani vita ei9. Et si
cut servus timens dn̄m suū
qui umbrā īvenerit. et sicut
mercenari9 expectans mer
cedem suam: sic ego expecta
ui īnacuū: noctes aūt doloru
m̄ date sūt. Si dormiero dico
qn̄ dies: cū surrexero iterū
qn̄ vesper. Plen9 sū dolorum
a vespe usq; mane: vita aūt
mea levior q̄ fabula: perijt
aūt ī vana spe. Nichil igitur
ē homo n̄ tu dn̄e intendas
in eū: et visitacionē facias
usq; mane. et ī requiem eū
iducas. Arbor si excidatur re
pullulat: et floret ab aque
odore. Homo cū ceciderit nich
il est: ingruit sup eū dolo
res Hanc igit̄ teptacionē
ne tantarū necessita
tum si vultis filie vitare. ī
tegritas corpis expetenda
est vobis: quā eo suadeo pro
consilio nō pro īperio ppio. So
la ē eī v̄ginitas que suaderi pt.
īperari nō pt: res magis voti
q̄ p̄cepti. Xp̄o eī gr̄e est nō iube
tur sed desideratur: electiois q; ma
gis ē q̄ servitutis. Vn̄ et apl̄us
dicit De v̄ginib9 aūt p̄ceptū dn̄i
non habeo: consiliū aūt do tanq̄
misericordiā consecut9 a dn̄o

Legerat eū dixisse dn̄m spadoni
bus. quicūq; custodierit p̄pter
mea et elegerit que volo et am
plectentur testamētū meū da
bo ī domo mea et ī muro meo
locū noīatū meliorē filiorum
et filiarū: nomē etnū dabo
illis et nō deficiet. Meliorē q̄
locū vobis dabo: spadonib9
dicit hijs videlicet qui se re
secta genitali pte absciderint
Ipi sunt g° qui hn̄t ī celo p̄
mia ceteris prestanciora. Hoc
ī euāgelio suo p̄dicat dei fili9
Dicentib9 eī apl̄is q̄a si ita ē
causa viri ut nō liceat illi
uxorē dimitte n̄ ex sola cau
sa fornicacōis nō expedit
nube: respondit dn̄s Non
om̄s capiūt v̄bū istud sed qui
bus datū ē: hoc ē nō capit
hoc huāne condicōis īfir
mitas ut oīb9 pateat: sed illi
soli faciles ad capiendū quib9
divina refulsit gr̄a: ut castra
re se possint quo regnū celoꝝ
adipiscantur. Audisti fili qn̄
tum sit p̄miū integritatis
Regnū acquirit et regnum
celeste: vitam angelorum
exhibet. Hoc vobis suadeo
quo nichil ē pulchri9: ut īter
hoīes angeli sitis qui nulla
sibi ligantur copula nupciali ī
qm̄ qui nō nubunt et qui uxo
res non ducūt sicut angeli
ī terris sūt. ut tribulacionē

carnis non sentiant seruitutē ig
norēt a mūdana cogitacōib9 ab
leuentur contagio diuinis reb9
mente intendāt: ut tanq̄ exuti
corporis infirmitate nō que hoīs
sunt sed que dei sut cogitent.
Considerate filie si velitis nu
bere: quātū vobis desit quib9
pater deest. Deest optima dos:
qđ ipsa tn̄ si habundaret time
retis magno p̄cio seruitutē. Nunc
vō quis non despiciat destitu
tas p̄re. Quo confugietis? vnde
auxiliū postulabitis adu͂sus
virorū iniurias. Quāta ī ipsis
coniugiis incōmoda sūt: q̄ gra
ues plerūq̄ contumelie quāta
vincula. Primū ipsū coniugiī
vinculū ē: quo alligat̄ viro
nupta et ei ī subiectionē astri
gitur. Bonū quidē caritatis
vinculū sed tn̄ vinculū: de quo
cū se velit excutere nupta non
possit nec liberū sui habere
arbitriū. Deniq̄ apostol9 dicit
Mulier sui corporis p̄tatē non
hz sed vir. Et quid mirū de mu
liere? quādoquidem et vir sui cor
poris potestatem nō hz sed mu
lier. Si qui forcior p̄tatē non
hz: q̄nto infirmior? Non ergo
absoluit mulierē cōmunis ser
uitus: sed grauius astringit
Videte itaq̄ qđ scriptum dicat:
qđ apostol9 suadeat. Cuius vo
bis meli9 p̄t consiliū dare? q̄
ille vas dn̄ice electōis. Quid
ergo dicat auribus p̄cipite.

Volo aūt vos oīs esse sicut meipm̄
Et iterū dicit de nō nuptis et
viduis. bonū ē illis si sic mane
ant sicut et ego. Volo vos imi
tatores esse tanti apli: ut vitā
eius sequamī qui coniugii vin
culū refugit ut vinctus esset
ihū xº. Non potuisset ad tātū
apostolat9 sui g̃ciā puenire
si fuisset alligatus coniugii con
tubernio. Et si ille q̄ et doctrina
prestantissi9 erat et donū xº
tantū habebat. iudicauit tn̄
momenti esse si abstineret ab
vsu copule coniugalis et ideo
sic mansit ne plurimū suo mū
neri deterperetur nec semper
diuinis itende' mandatis quē
coniugii cura reuocaret. ut place'
vxori esset necesse. Quid vtiq̄
vos elige' oportet quib9 sola
virginitas p̄t libertatē dare:
Cum que nupserit: ad serui
tutem pecunia sua venditur.
Meliori condicione mancipia
q̄ coniugia comparant'. In illis
em̄ meritū seruitutis: ī istis
preciū ad seruitutē additur
Nupta venalis auro q̄uatur
auro estimatur
Experta sum filie labores
copule coniugii indigni
tates et [sub] bono coniuge nec tn̄ sub
bono marito libera fui. Seruie
bam viro et laborabā placere:
miserat9 ē dn̄s et fecit misticū:
continuoq̄ et m̄ et vobis rapt9
est: et fortasse miserante dn̄o

ne diceret maritus Videtis filie longeuā mr̄em doloribus et adhuc ĩmaturū viduitatis stipendijs: videtis amissum oē p̄sidiū et ornamentū: nec auxiliū vr̄i habeo nec gr̄iā virginitatis Et de me leuius cura: vos mereo vos cōsidero Remāserūt m̄ onēa cōiugij: abiere adiumenta Quanto mallem ĩ hos vsus nūq̄ venisse potestis tn̄ excusare prēm ablevare matrē: si qd̄ ĩ vobis aūssum ē representetur Hoc solo cōiugij non penitebit: si labor nr̄ vobis proferit Proximā putabo mrēz esse virginū: ac si virginitatem tenerem Considerate filie quiā sibi venies in has terras dn̄s ihūs matrem elegerit Salutem mūdo datur9 p̄ virginē veit: et mulieris lapsus partus virginis soluit Vestra quoq; ĩtegritas meos soluat errores Quid boni sit v̄ginitas cōsiderate Destitutam me esse certū ē p̄sidio egere: sed si sic uolueritis manere nullius opem requirā: habimdabit m̄ ad oēz opitulatione̅ vr̄e ĩtegritatis corona Quis nō dicet btām: quā nec miserā putat: Quis nō honorabit tot v̄ginū mrēm: Quis non venerabitur aulā pudoris: Multas feiās diuina scp̄tura ĩ luce̅ euexit: palmā tn̄ publice salutis solis v̄ginibus dedit In veteri testamēto ac mari clausum hebreorū populum virgo maria pedes duxit: in ewangelio autore̅ mūdi ac redēptore̅ virgo generauit Virgo ē ecclia quā studuit apostol9 virginē castā assignare xp̄o. v̄go ē filia syon qm̄ vocat ihesus cu dicat ades huc a lybano sponsa ades huc a lybano. transibis et pertransibis a p̄ncipio fidei Nō solū transit sclm̄. sed eciā pertransit que festinat ad sponsum: transit sclm̄ ptransit ad xp̄m: uel qā ea que se xo dedicaueit: transeundo ad celestia terrena ptranseat Itā et ipē sponsus sic veit ad spōsam suā ut saliat sup mōtes transiliat sup colles Addit adhuc ad laudem v̄ginitatis ortus clausus soror mea spōsa ortus clausus fons signatus: qd̄ meliores fruct9 afferat claustro pudoris septa virginitas ĩ qua ĩtemerata permaneant signacula castitatis Hūc ortū aīe vr̄e hūc fonte̅ seruate puri liquoris: ut eū nemo ĩ uobis ptarbet nemo dissignet. quē genitalis ĩ uob̄ origo signauit Nemo auferat aīe vr̄e vineā: et vilia holera ferat Vinea eī q̄dam fruct9 virginal ē: cōiugia velut holerū plantaria sūt ĩ quibus frequens zelus est

et ideo sicut holera herbarum cito decident et marcescunt. vel finem imponat senectus: aut ad perfectum veniat continentia. Non ergo veniat in vos achab qui concupiscat vineam vestram delere et extinguere: nec veniat in vos iezabel vanum illud et seculare profluvium. Hoc enim significat vocabulum: vana et vacua redundancia. Sed veniat naboth qui venit a patre sicut nominis ipsius indicat interpretacio: qui vineam suam defendat sanguinem et pro ea mortem offerat. Hic est qui lapidatus pro nobis est: pro nobis mortuus. pro nobis falsis appetitus testimoniis: qui pauper huc venit cum dives esset. ut vos eius inopia ditaremini. Hic est vitis qui redundantibus gracie sue fructibus replevit universum orbem terrarum. Hic in vestris pectoribus alta maneat defixus radice: ut et fructus vester exuberet et liquore gracie spiritualis corporei vaporis incendia temperentur. Hic est qui venit in nube levi: sicut dixit propheta. ecce dominus sedet super nubem levem et veniet in egiptum: significans quod in egiptum id est in afflictionem istam mundi huius veniret per virginem. Nubem itaque mariam dixit: quia carnem gerebat levem. quia virgo erat nullis oneribus gravata coniugii. Ipsa est virga germinans florem.

quia pura et ad deum libero corde directa virginitas: que nullis in hoc seculo curarum anfractibus reflectitur. Ideo illam dominus de cruce dilectissimo sibi discipulo tradidit sancto iohanni: qui dixit patri et matri sue non novi te. Denique a christo vocatus reliquit patrem: verbum secutus. Huic traditur virgo: qui suos nesciat. huic traditur virgo qui de pectore christi hauriat sapienciam: huic traditur virgo qui fratres suos non cognovit et filios suos non scivit. Ideoque benedicit eum lex. Date levi veros eius: date levi sortes eius. Dominum et matrem domini ipse suscepit. Scriptum enim habemus: quia ex illa hora suscepit eam discipulus in sua. Quomodo est in sua? cum reliquerit patrem et christum secutus sit. Aut quomodo in sua? cum ipsi apostoli dixerint. ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Que sua habebat iohannes? qui mundana et secularia non habebat quia de mundo non erat. Que ergo habebat sua. nisi ea que a christo acceperat. bonus verbi sapiencieque possessor. bonus receptor gracie. Audite que apostoli a christo acceperint. Accipite inquit spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata remissa erunt et quorum detinueritis detenta. Neque enim matrem domini ihesu ad possessionem gracie non demigraret: nisi ubi christus habebat habitaculum.

Date ergo et vos filie mee vero illi levi veros eius:

estote nubes. Sed leues profecto
eritis: si ableuet virginitas one
ra condicionis et tenebras huius
limose carnis illuminet. Ideo dicit
illa: nigra sum et decora filie ih(e)r(usa)l(e)m:
nigra per carnem decora per virgi-
nitatem. Nubes itaque sunt et gra-
ues nubes que nupserint. Siquidem
quia a nubibus verbum nuben-
cium tractum arbitror. Denique ope-
riuntur ut nubes: cum acceperint
nupture velamina. Et vere gra-
ues nubes: que sustinent sarci-
nam matrimonij. Date ergo leui
veros eius. Quid tam verum quam inte-
merata virginitas: que signa-
culum pudoris et claustrum integri-
tatis genitale custodit. At vo-
cum in vsum coniugij inuecula de-
floretur: amittit quod suum est. quando ei
miscetur quod alienum est. Illud ergo ve-
rum quod nascimur: non in quod mutamur:
quod a creatore accepimus: non quod de
contubernio assumpsimus. Date ergo
vero illi leui. illi sacerdotum principi
vero aaron. vero melchisedech
veros eius quales ille condidit.
non quales huius seculi vsus efficit:
ut opus suum efficit in vobis et
illud genitale signaculum inuiola-
tum atque integrum recognoscat.
Date illi exhibete illum adam
qui fuit ante peccatum illam euam que
fuit antequam lubricum serpentis hau-
riretur venenum: priusquam eius
supplantarentur insidijs quando non
habebant quod confunderentur.
Nam utique nunc licet bona coniu-
gia sint: tamen habent quod interdum se ipsi coniuges
erubescant. Tales ergo estote
filie quales adam et eua in pa-
radiso fuerunt: de quibus scriptum
est. quod postea quam de paradiso eiectus
est adam cognouit euam vxorem
suam et illa concepit et peperit
filium cui nomen cayn. Deinde
illa concepit et peperit filium cui
nomen abel. Melior itaque secundus
quam prior fructus: quia ille maculo-
sus. iste inmaculatus: iste adhe-
rens deo et totus a domino. illa mun-
dana et terrena possessio. De-
nique in isto mundi redempcio an-
nunciatur. ab illo mundi ruina:
in hoc xpisti sacrificium in illo dyaboli
parricidium. Nichil ergo vobis sit fi-
lie cum possessione seculi: nec terre-
ne vobis et iudaice possessionis
ullos vendicandos nobis esse
sortitus arbitremini.

Legimus quidem quia moyses
id est lex terras bello et
cede quesitas sorte distribu-
endas hebreorum populo cen-
suerit: quarum possessionem sibi
salpe filie postulauerunt. Sed quia
salpe filie tamen idem moyses leuitis
non diuisit terram quorum non
erat terrenus sed superior intro-
latus: sed hijs suum labore terre
non sacri stipendia ministerij de-
putauit. Salpe autem filie quid sunt
que terram petiuerunt? nisi ut interpre-
tacio docet oris obumbracio
que utique in illis est quibus non est
verbum in ore ipsorum. nec in

sermone eorū veitas sicut ī po
pulo iudeorū qui noluīt xp̄m deū
dei filiū confiteri. Tales igitur
terram requirūt et hm̄oī pos
sessionē: in qua tota vite sue
etate desudent et pro fructibus
spinas curarū et sollicitudinem
metant. Fugite ergo filie umbrā
mortis que ī lumē etnū credētib;
qđ illuiāt oēs hoīez: que nō tūq
in umbra xp̄m sed ī lumīe con
fitemū. Populus qui sedebat ī
umbra mortis: lux orta ē eis
fuimus ergo ī umbra. sed nūc iā
non sumus qui xp̄m fitemur: atz
utinā lauisset et nō dicē q̄ xp̄o
profitemur Et tū profiteamur
ego viduitatē: vos v̄ginitatē
fiat ī nobis ore cōfessio ad sa
lutem.

Date ergo leui illi salutari
nr̄o sortes eius. Sors eius
leuitica ē. sors eius viduitas ē:
qm̄ nō solū v̄go sed etiā mulier
īnupta cogitat q̄ dnī sut. Vn̄
et apostolus dixit: ī qua et sor
te constitutū sum. Dicitur eī ī ve
teri testamēto. t̄ra sorte diui
sa ē: ita ī ewāgelio sorte qua
dam dnō deputamur. Vn̄ scrip
tū ē de ewāgelistis: diuiserūt
sibi vestimenta mea et sup
vestē meā miserūt sortē. Et
apli cū eligēdus esset duodecimus
aplus ī loco iude: sorte muni
aplatus deferendū arbitrati
sunt. Itaz orōne fc̄a ut de duo
bus dnūs quē vellet eligēt: sors

cecidit sup mathiā. Illa igitur
vetus terrena sortitio hec spiri
talis: ī illa census seculi mate
rialis ī hac p̄sonalis officij. ibi
possessio auarū h̄ diuisio gr̄az:
illic possidemus arua plena la
boris atz mesticie hic posside
mur a xp̄o. Vn̄ scīs dn̄i dicit:
possedisti renes meos. Hic fi
lie possideat renes vros: ut ī
illis seminaria remaneāt casti
tatis ī centiua virtutū. Ideoz
dicate vos xp̄o: cōfitemī ei ut
dicatis porcio mea dn̄s. Nō pt
hoc dicē nupta: sed īnupta
Nupta eī querit viro suo pla
cere: īnupta xp̄o. Illa mundi ī
hec ē possessio xp̄ī. Xp̄ī profes
sio leuita ē: qui nichil sibi de
terris vendicat. Cui q̄rit uxo
rem nō pt dicē: porcio mea
dn̄s. Deniqz x̄i minister qđ ait.
Argentū et aurū nō habeo:
sed qđ habeo hoc do tibi: ī noīe
ihū nazareni surge et āmbula.
Hoc eī acceperat: qm̄ aurum
nō desideraueāt. Deniqz missus
erat sn̄ v̄ga sn̄ sacculo. sn̄ pe
cunia: et ideo gloriabat̄ quia
non habebat qđ nō acceperat:
non eī nō erubescebat ī pau
p̄tate q̄ paup̄ redemerat. Sor
dixit surge et ambula: q̄a le
gerat iste paup̄ clamauit et
dn̄s exaudiuit eū. Dic ergo nob
porcio dn̄s: dn̄s q̄ sterilē et
parietē facit. Utramqz facit.
sed altera ī tristicia parit. al

tera in sterilitate letatur. cui dicitur
letare sterilis que non paris. erum-
pe et clama que non parturis. Ha-
bet enim filios sine partus dolore. Unum
et dicitur de ecclesia. Quis audiuit
si parturiuit terra uno die? et
gens nata est simul? Uno autem
die terra non parturit. sed parit
gratia. Venit pasche dies in toto
orbe baptismi sacramenta celebran-
tur: velantur sacre virgines. Uno
ergo die sine aliquo dolore multos
filios et filias solet ecclesia parturi-
re. Ideoque pulchre dicitur: et gens
nata est simul de populo consecra-
to. Videtis misteria videns gra-
tiam xpi. gratia spiritus sancti est que
velut quadam sorte defertur:
quoniam non ex operibus sed ex fide unus-
quisque iustificatur a domino. Dicit
enim sortis euentus non in nostra est
potestate sed quem casus attulerit:
sic gratia domini non quasi ex merito
mercedis sed quasi ex voluntate
defertur. Unde et apostolus dicit
de diuisionibus graciarum: que di-
uerso modo dei seruulis defe-
runtur. Hec autem omnia operatur unus
atque idem spiritus: diuidens sin-
gulis prout vult. Prout vult
inquit non prout debetur. Denique
et dominus ait illis uberiorem mer-
cedem pro opere postulantibus
et conquerentibus quod parem acce-
pissent cum hiis qui posterius ad-
uenerant: si ego bonus quare
oculus tuus nequam est
Date ergo filie fortes orationes ei

qui ultra meritum laboris remu-
nerationem suis donare consueuit:
date veritatem ipsius viro sancto
id est integritatem ipsius est enim integri-
tas: qui immaculatus aduenit.
Veritas itaque virginitas: cor-
ruptela mendacium est. Portate ergo
in corde vestro sicut bona vinea
in propagine sua: multe enim temp-
tationes sunt. Ideoque ait scriptu-
ra. Temptauerunt eum in temptatione:
et maledixerunt ei super aquam
contradictionis. Cades temptatur
virginitas a plerisque petitoribus:
et cum voluerit virgo perseuerare
existunt qui contradicant. Con-
tradicit petitor et refutatus
maledicit: in opprobrio videtur
esse innupta vel virgo vel vidua.
Cades enim innupta est que est sancta
corpore et spiritu et domino se dica-
uit que reliquit parentes et
non facit voluntatem eorum qui
solent dicere: debes nobis filia
nepotes. Cades est quia filios nes-
cit. Et si illa diuiciis seculi pre-
fert opprobrium xpi. quod necesse
est subeat qui querit xpo placere:
quantomagis vos quas pater
prouocat ad integritatem. mater
id hortatur sequi quod conuenit.
Bonum est ergo virginitas. Deni-
que qui iudicauit inquit in corde
suo seruare virginem suam benefa-
cit: igitur et qui matrimonio iun-
git virginem benefacit. et qui non
iungit melius facit. Ille benefacit
propter laqueum: hic melius facit

ppt' utilitatē: illud pro remedio
istud pro pmio. Peccator aūt erit
que sic pmāserit sc'dm meū con
siliū: puto q et ego spm̄ dei ha
beam. Sequimū g° filie cōsiliū
apli: donū spūs.
Psallite g° et vos sicut sup
sit maria soror moysi et
aaron typanū ī maībus vr̄is:
et exite dicētes. Cantemus dn̄o:
gloriose eī magnificatus ē: equū
et ascēsorē piecit ī mare. Mor
tificate mēbra vr̄a: ut typani
mō nulla ī hijs lascuia carnis
exestuet: oībus flagrantie cor
poralis sensus intereat: nes
ciat ī hijs n̄ ī mortuis corporis
voluptatibus solus spūs resul
tare. Si enī mortue fueritis pec
cato: viuetis deo. Viuetis aūt:
si nō regnet ī corpe vr̄o mor
tuo ulla ɔcupiscentia. Ver
sate maībus vr̄is cruce dn̄i ihū:
et ī vr̄is eā opibus allevātes
calcate huius mūdi profūdū.
et ptransite: ut ille sicut equus
adhinniens ī libidine nullū
locū inveniat ī vobis: et quicūq
voluerit psequēs vos cōpre
hende demergat. Dextra
leua q circa vos aque murus
sit: ut oīs vapor corpis tem
peretur: donec ad illos ītel
ligibiles duodecī fontes et
septuagīta arbores palma
rum ad illā magni requiem
sabbati diuina vos dignatio
pducat: et ī monte heredita

tis sue plantare dignet' ubi
scā maria choros ducit. Induite
g° filie dn̄m ihm̄: querite sa
piaz verā: de qua dicit iob. Sa
piencia aūt vn̄ inuenit: aut q̄s
locus discipline. Abissus dicit
nō ē ī me. qā resurrexit: non
eī hz quē tenē nō potuit. Deniq
habes ī ewangelio q angeli
dixerūt mulieribus ad sepulchrū
venientibus: ihm̄ qui crucifixus
est queritis non ē hic sed sur
rexit. Quid ē nō ē hic? Id est
non ē ī sepulchro nō ē ī infer
no: sed ī celestibus ē. Mare quoq
hoc ē scl'm dicit. mūdus hic
dicit nō ē meū qa sup mūdū
ē quē vite hūane lapsus atq
illecebra nō īmutauit. qa pccm̄
non fecit: nec inuentus ē dolus
ī ore eius. Abissus g° dixit non
ē ī me. mare dixit nō ē meū:
sed celū nō dixit qā nō ē apud
se quē receperat resurgentē:
paradisus nō dixit nō ē ī me
quē regnare ī se absoluto quoq
latrone cognouerat: sicut ipē
dn̄s dixit. hodie eris meū ī
paradyso. Attrahite filie sa
piencā ī interiora cordibus vr̄i
promptuaria: q̄m ea ē auro ar
gentoq preciosior q̄ mors nes
cit q̄m mortui laudant dn̄m sed (non)
viuentes. Et vos igit' ut vi
uatis laudate dn̄m diebus ac
noctibus laudabitis aūt si ab eo
nulla vos auertat cupiditas
matrimonij et cura mūdi: q̄m

q coniugum sortiuntur sollicitantur
huius mundi negociis Considera
te filie quid votis debeatis pare
tum Aperuimus os nostrum ad de
um: votum est voluntas parentum
Nos orauimus: vos soluite Or
Cuncta vobis sit in vobis parentum
inepte galatidis filia illa debet
vos docere: que ne frustraretur
oblacionem priorem eam morte sua
obtulit Nam cum ille sollicitus de
belli periculo vouisset ut si pros
perior pugne euentus foret id
quod regredienti domum suam pro
occurreret sibi deo immolaret in
ubi victoria potitus est occurrit
filia leta pre ceteris gaudio vic
torie et pietatis officio Inge
muit pater non affectus inmemor:
sed memor voti Requesiuit cau
sam filia Respondit ille que
domino promisisset Tunc illa horta
ta est: ut promissum deo mu
nus impleret Itaque incautam prius
oblacionem sanguine suo soluit
Hec vobis filie sunt commendata.

Tu autem fili quem mihi verus
helchana dedit id est dei
possessio: postulatus meus peti
tus meus inde ei eam samuel
nomen accepit: tu inquam impetratus
meus et votiuus meus quod quo in
uterum meum veneris nescio: iam
enim desperaueram sobolem sexus
virilis quem in vota mea non
aliqua sollempnis coitus secreta
formarunt Tu inquam fili agnos
ce agnosce a quo donatus sis
mihi Ille tua ora plasmauit: ille
tua membra distinxit: ille me
orata suscepit cuius templo cuius
obsequio te antequam nascereris
sacraui Non parentibus non tibi
sed deo natus es: cuius antequam de
vulua matris exires esse cepisti
Et omnes quidem illius sumus: sed
tamen tu specialiter promissus domino
tu reddendus: quia scriptum est vouete
et reddite domino deo vestro Ego mi
sera ego indigna: et tamen quasi
anna promisi ut omnibus vite
tue diebus ac noctibus a conspectu
domini non recedas Ego promisi sed
tu exequeris dominus sibi hostie sue
munus implebit Hec et alia pia
mater Anne postquam congruentem
filiarum vidit affectum ablactatum
suum uberibus gracie spiritualis
in templum domini deducens consulta
ad preces: confirmatum est inquit cor
meum in domino exaltatum est cornu
meum in domino dilatatum est os meum
super inimicos meos letor in salu
tari tuo: quoniam non est sanctus aliquis quod
deus et non est iustus quo deus
noster et non est sanctus preter te Ista igitur
ad filias nostras dicat que simul
et viduitatis in se et integrita
tis in liberis titulos in domum
suam intulit quasi quosdam femi
neos principatus.

Egregia sane femina
que nichil sibi reliquit
totum quod habuit deo obtulit cuius
vita institucio est discipline et
quedam formula castitatis bono

proposito uel meliore magisterio
Exemplum enim viduitatis integri
tatis est magisterium. Procedit in
ecclesiam filiarum virginum septa comi
tatu domesticum decus invehens:
et invenit in ecclesia quod suum dicat
filium sacrarum lectionum oracula
personantem, ut videatur sibi soro
res domi dixisse cum frater auditur.
Mater quoque ad imitationem celes
tis exempli gaudet se proficere
de filio. Et omnia legentis verba
pio mandat affectu: et sedulo cor
de conservat. Sed quamvis nil
matribus defuerit hortationibus
ego quoque vos filie vel parvas al
loquar. Querite dominum
Querite Ihesum qui nos monet ut
quaeramus regnum dei et cetera omnia
inquit suppetunt vobis: sed malo
ego vos ante meritum deferre et
sic exigere mercedem. Bona merces
sed divinior dispensator mer
cedis et auctor muneris. In reg
no mercedis: in Christo remunerandi
potestas. Querite illum in diebus sepultu
ris ubi Christus invenitur: et dicite
sicut illa dixit: annuncia michi quem
dilexit anima mea. Sed synago
ga querebat quem amiserat: vos
querite quem non amittatis. Sed
tur synagoga dicens quem dilexi?
et non dicas quem diligo? Ideo
non tenes: quia dilexisse te dicis.
Cur non potius adhuc diligis?
ut possis tenere. Verum illa o
mittamus: tu virgo cum requiris que
rere adesse: neque enim fieri potest ut

desit querentibus se qui palam factus
est non querentibus, et inventus est non
interrogantibus. Dum tractas et
cogitas presto est. Disce interrogare
cum venerit ubi pascat ubi ma
neat, sicut illa dicebat: ubi pas
cis ubi manes in meridiano.
Ubi enim Christus manet nisi ubi iusti
cie meridies fulget? Ideoque sa
crate scripture docetur testimonio:
que dicit in sole posuit taberna
culum suum. Unde et alibi idem prophe
ta dicit: in lumine tuo videbimus
lumen. Lumen filius est lumen et pater
est qui videtur in filio: quoniam filius splen
dor glorie patris, et ymago substan
tie eius est. Sed etiam in tuo lumi
ne virgo Christum require in bonis co
gitationibus in bonis operibus que luceat
coram patre tuo qui in celis est: quere in
noctibus, quere in cubili tuo, quoniam
et in nocte venit et pulsat ianuam
tuam. Vult enim te omnibus invigi
lare momentis: vult ianuam men
tis tue patentem invenire. Est et
illa ianua quam vult patere, ut
aperiatur et resonet os tuum lau
dem domini, gratiam sponsi, tuas confes
sione: cum cymbalum recenses psal
mos in cubili tuo concinis. Ergo cum
venerit vigilantem te inveniat ut
parata sis: dormiat caro tua
vigilet fides, dormiant illecebre
corporis, vigilet cordis prudentia:
membra tua redoleant crucem Christi
et sepulture odorem, ut nichil
hijs sopnus caloris infundat
nullos excitet motus. Ipsa est

aīā que se x° aperit: quā nulli
vapores carnis excitant Cū h'
īuenerit sponsus trāsibit aīā tua
illū sequatur: discedat a cubili
suo: exeat ī verbo eius sicut scrip
tū est. exiuit aīā mea ī verbo
tuo: id ē peregrinetur a corpore
ut deo assit. qm̄ cū ē ī corpe pe
regrinatur a xpō Vn̄ et aposto
lus ait Audem9 g° et cōtendi9
magis peregrinari de corpe et
adesse ad xpm̄: et ideo cōten
dim9 siu absentes siu p̄sentes pla
cere illi Omēs eī nos maīfesta
ri oportet an̄ tribunal xpī: ut
referat vn9quisqz ppīa corpis si
cut gessit. siue bonū siue malū
Quā rō causam pbauit. qua
corpus resurget Oportet enī
carnē resurge' que remunera
tionē suorum ē adeptura gesto
rum: ut que ī corpe gessim9. in
corpe recipiam9 Vult igitur
sepi9 dn̄s sequi: discedit cur
rit ut resuscitet gr̄ā: quā vult
a te etiā īte resuscitari sicut ha
bem9 ad thimotheū scriptū: ppt
quā causam admoneo te ut re
suscites gr̄ā dei que ē ī te p īpo
sitione manuū mearū Que aūt
resuscitauerit gr̄ā fit vulnerate
caritatis: sicut illa dixit. quia
vulnerate caritatis ego sum.
Vi suscitaueritis et resuscitaue
ritis caritatē Quod illud si poterim9
ītellige': si repetamus. qā sagitta
ē dn̄s ihesus cui dixit pater po
sui te sicut sagittam electā. et qz

ipē ē caritas Sunt utiqz iacula cari
tatis: quib9 vulnerat sese que
rentes Deniqz et alligat vincul'
ipm̄ sequent': quos qā vulnerat
ligat Ergo sunt etiā vincula ca
ritatis. quibus quib9 ligat9 est
paul9: qui ait. paulus vinct9
ihū xpī Vulnera aūt caritatis
esse docet ibi Quō amplius xpm̄
dilexit: qui diligebat etiā in
ipsis suis corporis cruciatib9 Vnde
dicebat Sagitte aūt dn̄i ī corpe
meo sunt quarū furor ebibit sag
uinē meū: cū cepero loqui cō
pungunt me Sunt g° vulnera
caritatis: et bona vulnera De
niqz meliora vulnera amici:
q̄ voluntaria oscula īimici Ihe
remias quoqz estuabat: et ignē
caritatis quo īflāmabatur ad offi
ciū pphetandi ferre nō poterat
Deniqz demergebatur ī lacū: qz
iudeis futura excidia ānūciabat
et tacere nō poterat lapidabatur
stephan9: et ille pro x° vulnera
caritatis pio excipiebat affctū Va
pulabant apli: et congratulabatur
Et q̄ bon9 ē dn̄s pro quo dulces
et iniurie sunt et grata ē mors:
et bn̄ grata q̄ acquirit īmortali
tatem In oī īust tpe sint vesti
menta tua candida Quod can
didi9 v'ginitate: qd nitidius
ītacti vestimenti pudoris: Bo
na quidem castitas cōiugalis et
castitas viduitatis: munda oīs
castitas: sed forte nō oīs candida.
aut nō candida ī oī tpe: nō cum

dicit qm̄ nō h3 q̄s sin corp̄is p̄ītatē. qm̄
ad tēpus sequestrat̄ur orō̄ De v̄gi
nitate g̊ pulchre dicit̄ i omī tp̄e
sint vestimēta tua candida: et ole
ū i capite tuo: ut faces tue semp̄
possint luce: nec extinguant̄ cū
ceperit sponsus ille celestis veni
re Cuia at̄ rōne i capite tuo eccle
siastes dixerit de p̄abijs colligi9:
q̄a oculi hoīs i capite ei9 id ē sa
piencie tue sensus Jdeo forte et
ewangelica mł̄r illa laudat̄ que
pedes dn̄i capillis suis tersit q̄
fide se humiliaucit: ne p carnis
elata sapiēcā videretur: ut oīs
qm̄ legi subditā verus occultorū
īterpres paul9 negauit ea xp̄o
subiceret̄ Et pulchre h° possu9
ītelligē eciā corp̄alit̄: qm̄ i pro
phetias sc̄ptis reprehendūtur
filie syon q̄ alta ceruice procede
rent nutibus oculorū et itinere
pedū trahentes simul tunicas et
ludentes pedibus et ideo gloriā
vestis earū et ornat9 earū cri
nes et cincinnos dn̄s ablaturū
se esse dicit Recte ista mulier
sparsit capillos suos: ut nodos
crinuī ewāgelica soluet discipli
na Dn̄ et apl̄i dixerūt nō in
plicatu oculorū capillorū sicut
petr9 docuit: nez i tortis crinib9
ā auro ā margaritis uł veste p̄
ciosa ut paulus asseruit: sed ma
gis īterioris hoīs ornamenta
fc̄is requirenda: qm̄ ille abscon
dit9 cordis hō q̄ ē paup̄ sc̄lo ip̄e
ē locuples deo.

Audistis filie q̄z paupes vos
vocatis Cu̇s at̄ hō diues est
cū multis egeat: n̄ ille cui nō est
graue pc̄tm̄ i cōsciēcia: Bona ei
est ist̄ substācia: cui nō ē pc̄tm̄ in
cōsciencia Audistis inquā i quo pos
sitis apud deū esse locupletes: ut sit
i uobis icorruptibilis ist̄ et mo
destus sp̄ūs Bone ei diuicie sūt
inocencia et simplicitas q̄bus pc̄tm̄
nō iputatur: q̄z i nulla i hijs doli
fraudis q̄z versucia ē Dīs ei simpli
citas obtrectare nō nouit. nescit
iuidere suo cōtent9 ē: nō q̄rit alie
na et si egeat. sibi diues videtur
et si suppetat q̄ alimēto satis est
Deniq̄ pulchre ap̄lus paul9 et
p̄funda inq̄t paup̄tas eorū ha
bundauit i diuicijs simplicitatis
Et q̄a eciā cōgruus erat cōpta or
natib9 et de xp̄ō lumen accipiēs
refulgebat. p̄t eciā sic locus ille ac
cipi: eo q̄ synagoga ad ecclia3 di
cat vbi pascis. vbi manes i meri
diano. ne forte fiam circūamicta sup̄
greges sodaliū tuorū Mercēna
ria esse desiderat: que sibi ven
dicabat an̄ dn̄atū Cuiū dāpno
sa p̄fidia ē Jdeo q̄a incredula. i mi
tis sacrilega: ideo eā a gregib9
ecclesie sue sepat xp̄s: n̄ te scias o
decora i mulierib9: hoc ē prius
te que sis ip̄ā cognosce. et tunc pe
te. ut meis gregib9 appropinques
Et bn̄ i mulierib9 decora dicit̄ sy
nagoga nō i v̄ginib9: q̄z euam
mulierē sequebat̄ p̄ quā lapsus
aduenit: eciā at̄ decora v̄ginibus

ē: qā vgo sn̄ ruga ē Dic g° crede'
debet siue vir siue mulier: qā ad
ymaginē dei ē et similitudinem
In quo eī ad ymaginē dei sumus?
n̄ ī aīe substancia et mentis vi
gore. Hec oīs nrā porcio ē De
niq̄ dauid dicit: ī deo sperabo
non timebo qd faciat m̄ caro Nō
g° caro sum9: sed spūs De iudeis
aut dr̄m ē: non pmanebit ī hijs
spūs me9 qā carnes sūt Nō au
rum sum9 nō pecunia nō diuicia
rū copie: illa eī nrā Et ideo tibi
dicit moyses: attende tibi hoc est
aīe tue ne pereat ne carnalis fiat
Attende tibi hoc ē ul' ymagini
quā accepisti similitudini ad
quā factus es: ipsā serua yma
ginē quā ī te xp̄us operib9 suis
pinxit sicut ipē ait ihrl'm hoc ē
ad aīam pacificam. ecce ego ihe
rusalem pinxi muros tuos
Attende g° tu p̄cipue filia:
Attende tibi ut et tu leteris
ī iuuētute tua Non enī9 dicit tibi
etatis tēpus Est quasi quidam
flos vite bonorū qz etas operū
de q̄ scptū ē: renouabit' sicut a
quila iuuēt9 tua Et oblectet
te inqt cor tuū ī dieb9 adoles
cencie tue: et ambula ī vijs cor
dis tui sn̄ macula et ī cōspectu
oculorū tuorū et nō ī audacia
oculorū tuorū ī cōspcū vtiqz spi
ritali et ī audacia seculari? et
scito qz sup h' oīa adducet te
dn̄s deus ī iudiciū: et repelle
iram a corde tuo et āmoue ne

quiciā a carne tua Attēde tibi v
g° et tu ut īsistas orōni: et vul
tus tuus assidua obsecracione
pallescat?. Sed an̄ orōnē ppara
aīaz tuā ut videaris tēptare de
um cū depcaris: ut id qd oras
mores tui loquat'. fides adiu
uet opa cōmendent. Attende
tibi Qd dico tibi cuicūqz vir
gini loquor: nā tibi pie non
deest īstitucoīs mgrū Atten
de inqt virgo sacre pfecti ora
cioni pfessioni et ab oīs in
reuerentis oculis caue: et si
ad tēpus ptererit quasi via
tor tn̄ os suū apit et ab omī
aqua pxīma bibet ut te īebriet
Nullus sit tuus sn̄ mīrē pcess9
que sit anxia custos pudoris:
ipā quoqz ad ecclesiam pcessio
rarior sit adolescentulis Con
sidera quāta fuit maria et
tn̄ nusq̄ alibi n̄ ī cubiculo re
peritur cū queritur: illa te
doceat qd sequaris Angelū
ī spēne viri vidit et paue
bat corde. pegrinabatur as
pectu Tū dicit ad eā angel9:
ne timeas maria Decet soli
tudo verecūdiā: et gynasiū
pudoris secretū ē Quid enī
tibi ul' ad proximā faciale ac
cedere? Res fatui facilis ī
domū proximi. Qui at sa
piens ē verecūdat' Inde
nascūt' fabule: de quib9 pul
chre admonuerit ut caueas
tū dicit vir sapiens? qs da

bit disciplinE mee custodiā: et
sup labia mea signaculū certum
ne cadam ab illis. et lingua mea
pdat me. In virilis sexus iube
tur tacere cora senioribꝰ. q̄ī de
coru ē virgines loqui et varios serere
sermones. Esto ut īperes tibi si
lenciū. nūq potes aliis īperare
ne audias. Pt qs aliqn frenos
ori suo īponere et verbis statuere:
auribꝰ nō pt loqui eū ī nobis ē:
auctore ex aliena pendet ptate
Sepe eciā audiuiꝰ qd nolumꝰ Ecc
deinde nos alia scriptura admo
neat cōsideremꝰ Non iuran
dū inqt facile: qz plerūqz multa
casus accidūt ut non possimus
īplere qd iuraviꝰ Eum at nō iu
rat utiqz nō periurat: qui at
iurat aliqn necēe ē icidat in
piuriū qa oīs homo mendax
Noli go iurare: neqz īcipias per
iurare Nec ipam quoqz liberiore
leticiā ī virginibꝰ decet esse:
que si nō hnt qd fleant lapsꝰ
fleant peccanciū Etenī que alio
rū lapsus fleuerit: suos ca
uebit Fleant postremo uel
illa cōtēplacione ut hic flen
tes illic accipiant cōsolacionē:
ne sicut ille diues qui hic luxu
riatus est et illic penas grauēs
subire dnī declarat oraculo
et tu audias recepisse bona ī
vita tua Quāto beacior laza
rus qui hīc fleuit et illic exul
tauit: hic esuriuit et illic e
pulatur Dico go vis et tu bonā

seq leticiā demōstrat t' eccle
siastes liber q̄ sequi debeas q'
ait: vel māduca ī leticia panē
tuū. qm iā placuerūt deo facta
tua Eo at idem ecclesiastes
monuerit nos oms de īmode
racione ridendi cōsideremꝰ
Dicit vox inqt spinarū sub
olla: ita risus stultorū Sepe
spine cū ardent sonant et cito ex
uruntur: ut nullus effectus ca
loris sit Dnī et iudeis dcm̄ est:
exarserūt sicut ignis ī spinis
Exusti eī sūt suo risu. et cōfla
grarūt ī dnī passioē qn ī cāmē
sue iocabant incendiū: dicē
tes sperauit ī dnō eripiat eū
saluū faciat eū qm vult eum
et deridentes percuciebat cala
mo caput eiꝰ et spinis eū co
ronabāt: atqz acetum ei ut bi
beret offerebant. Ille risus sy
nagogā īcendit metuū Hic
go risus ē stultorū: qui sīt gra
cia sonat. et ollā corpis sūc
crit Merito negabat sara qz
riserit: ne videret ridendo
de effectu promissorū celestiū
dubitasse. et tn̄ ille risus
plenꝰ grauitatis fuerat et
pudoris. quē nemo aliq testis
nisi solus deus cognosceret. quē
occulta non fallūt Cum pul
chrū et illud. noli festinare ī
spū tuo irasci: qa ira ī sinu stul
torū requiescit. hoc ē et si
causa sit que moueat idigna
cionē nō sit festina vīdicta: ne

imoderancius calor indignationis
exestuet. Non potest igitur auferre
quod naturale est motus: sed moram
inserit ut medicina consilii tempe
ret iracundiam. Dicit enim david
cum iam dixerat. irascimini et no
lite peccare: non quod imperaret ira
cundiam sed quod id quod nature
esset auferre non posset. et qui
bonus medicus remedium daret:
ut ipsa iracundia non noceret. De
nique etiam si quis prolapsus esset cor
de quoniam ira nesciat tenere modera
men: suadet ut compungatur
in cubilibus suis. et sinum unusquisque
condempnet errorem. Dicit enim scrip
tum est: que dicitis in cordibus
vestris et in cubilibus vestris compun
gimini. Volumus omnes homines
suorum delictorum esse censores:
ut et qui publico testimonio
non tenetur. seipsum iudicet
qui occulto lapsus est erubescat
et aculeo quodam coherceat
amaritudinis et pudoris.

Quid de parsimonia loquar
cum sapiens dicat. aufer
a me ventris concupiscencias et
concubitus concupiscentia ne apprehendat
me. Nec infirmitatem ex ieiu
nio et abstinencia reformides:
infirmitas enim gravis facit sobriam
animam. quod enim docet salomonis pro
verbia bone opinioni studen
dum dicendo: pocius est nomen
bonum quam divicie multe. Quid
est enim patrimonium. nisi bona illa
gubernacio vite. sicut sanctus iob dicit.

benedictio morituri super me veniat
et os vidue me benedicat. oculus
eram cecorum et pes claudorum. in
validorum pater. si vidi nudum pre
tereuntem et non vestivi. si non
me benedixerunt egentes et de
velleribus ovium mearum hu
meros eorum non calefeci. si ab
scondi aliquando peccatum meum. quod
vel imprudens non ex voluntate
commiserim. si aliquando permisi
vacuo sinu exire inopem ia
nuam meam. Huius enim nomen
bonum paratur: preceteris tamen in vir
gine precellit studium sobrie
tatis. Sobrietatem dico non vi
ni abstinenciam sed corporalis las
civie: qua gravius quam vino ine
briamur. Dat enim calicem ruine
et ire poculum. Unde et dixit
dominus ad iherusalem: audi hu
miliata et ebria a vino. ecce
de manu tua accepi calicem
ruine et poculum ire. Sed hunc
calicem quem exinanivit syna
goga. non bibant filie ecclesie.
De iudeis enim dictum est: filie eorum
composite circumornate ut simi
litudo templi. Vos autem templum dei
estis. filie eius que non transfigurantur
in angelum lucis. sed verum lumen
de vero lumine est: ideo in vobis
non similitudo sed veritas sit.
Multe autem cum studium castitatis
profiteantur affectant adminicula
pulchritudinis. ut corporiores pro
deant nitidiore vultu quam sa
cras domini virgines deceret. quibus

apostolico illo simone respondeo
Que mortue estis cum christo ab elemen
tis mundi huius: quid adhuc velut
viventes de hoc mundo decernitis
Ne tetigeritis inquit ne attami
naveritis ne gustaveritis que
sunt omnia ad corruptelam.

Hanc non sanctam sotheris ut do
mesticam pie parentis pro
feramus exemplum habemus enim nos
sacerdotes nostram nobilitatem prefec
turis et consulibus preferendam. ha
bemus in qua fidei dignitates que
prius non noverunt. at non ut dixi
sotheris vultus sui curam gere
bat: que cum esset decora valde
facie et nobilis virgo maiorum
prosapia consulatus et prefectu
ras parentum sacra post habuit fide
et immolare iussa non acquie
vit Tunc persecutor inmanibus
palmis cedi precepit: ut que tenera
virgo dolori cederet aut pudori
At illa ubi audivit hanc vocem
vultum aperuit: soli revelata atque
intenta martirio. et volens in
iurie occurrit vultum offerens:
ut ibi fieret martirii sacrificium
ubi solet esse temptamentum pu
doris Gaudebat enim dispendio
pulchritudinis periculum integrita
tis auferri Sed illi potuerunt
quidem vultum eius vulnerum vi
bicibus exarare: faciem tamen virtutis
eius et gratiam decoris interni ne
quaquam exarare potuerunt Etrus
tum iuvenem veteres fabule
ferunt tum propter admirandam oris

proprii pulchritudinem in amorem incen
deret feminas stigmatibus inarasse
vultum suum: ne quia eum posset
adamare Videro utrum castus
illius fuerit animus. affectus tamen non
innocens propter quem in seipsum animadver
teret Ille tamen sola excepit vul
nera ne noceret: hec cum phaleis
retulit martirii cicatrices ut
ymaginem dei quam acceperat re
servaret Servate et vos filie
hanc ymaginem. servate scriptu
re divine precepta: ut omne os in
quit obstruatur Scriptum est enim
Beatus quem tu erudieris domine: et
de lege tua docueris eum Bonus
dominus erudit et docet. et plerumque
quem arguit: sed etiam quem arguat bea
tum facit Bonus enim homo quem ar
guit dominus. et ideo increpationes
eius non refugiabis: quia castitatis et
gratie sunt Ipse enim percutit: et quasi
bonus medicus manibus suis sa
nat Sex ex te de necessitatibus
te liberat: in septimo autem non te
continget malum In fame eri
piet te a morte. in pugna autem
de manu forti te exuat: a fla
gello lingue te abscondet Di
enim tu nulli putaveris dero
gandum aliene lingue flagella
non metues Durre autem sermo
nes maledicorum expressit dicen
do lingue flagellum cuius sonus
late resultat: a quo nos sepa
rare cupiens petrus apostolus
monet ut non reddamus malum
pro malo. et maledictum pro ma

ledicto? sed magis cu maledicit
nobis bndictiois referamus gratia:
et ideo dicit cohibe lingua tua
a malo. tanq lingue flagello nec ti
meas verboru sonu si munda
e consciencia tua. Bonu quide e
si fieri pt locu obtrectatori no
dare: sed qr plerisque no vicijs sed
virtutib derogant. reprehendant
qd laudis e. no ueniat qd er
roris e. Sed qd peius e no solu
ab aliena lingua sed etia a nra
flagellamur: et hc sunt grauiora
verbera cu ex multiloquio pec
catu incurrimus. Et ideo custodi
vias tuas ut no delinquas
in lingua tua. Et bona loqui ple
rumque crime e virginis. Sed quid
miraris de virgine? cu mulier in
silencio iubeatur discere. Bonus
e pudor que comendat silencia
Susanna pudicitabat et tacebat:
ut melius tanto pudore loque
retur. Denique inuenit verecundia pudo
rem defensore qui defenderet
castitatem de qua bndicitur. quia ea
a flagello lingue dns abscondit.

Quid de sanctis dicam? Joseph
tacuit accusatus: ut melius
eu innocencia quam lingua defenderet.
Tacuit daniel oibus sapiencior: et
clausit ora leonu. Pulchre
sanctus dauid posui inquit ori meo
custodiam: dum consistit aduersum me
peccator. Quid ei vis loqui? Vere
ris ne te tacente obiecta credantur?
Sed audi bonu magistrum dicentem
sanctum iob. ecce video obprobrium
et no loquor clamabo et nusqua
iudicium: id e criminator aliquis
obprobria iacit: habes qd intra
te videas. si tamen consciencia non
recognoscit. Quid ei referas
verba vbis? Iudicium e iudi
cium: et si clames no appropin
quat. Debentur tibi in hoc seculo mul
ta certamina. Vicerat sanctus
iob dampni dolore: vicerat
primo excluserat luctus acerbi
tatem in amissionibus filiorum? vi
cerat vulneru asperitates vi
bices corporis adhibentur mulie
ris temptamenta et ipa no sensit
adhuc amicoru increpaciones
ad certame ei vltimum reseruan
tur luctatus fuerat cu affectu
patrio? luctatus cu dolore corporis
et egritudine: oportebat eni
subire etia sermonu temptacio
nes. Ergo qui vides viduam dispe
dijs aliquibus laborare aut filio
rum incomoditate vel morte iustu
iniurijs affici: noli ex istius seculi
incomodis eius merita pensare. a
mirari quod delictus sit a dno. Hic
quide luctamur: sed alibi coro namur 12

Non de me tantum: sed oibus hoibus com
munit locutus sum. Na vni in
tm meriti: aut indulgencia pro
corona e. Hic lucta. illic bra
uium: hic milicia. illic stipendium
e. Ergo du in hoc mudo sum ad
huc luctor adhuc decerno. ad
huc impellor ut decidam: sed
potens e dns qui in pulsu susci

piat. labentē statuat· nutantē erigat Cū go minimis aliq̄ᵖ laborare: Donec ē vita ista certamē nō deerit: nō exit corona Nullꝰ pbatꝛ nⁱ qᵈ pseueraueit usq̄ i fine: ut postea possit qᵈ legittiē certaueit coronari Quis fortior paulo? qs beatior? Ille tm̄ vas electiōis dnice nō an̄ sibi coronā vendicauit· qᵐ ctamē oē cōsūmaretur: ideoqꝫ ait· certamē bonū certaui cursū cōsūmaui fidē seruaui: qᵈ reliquū reposita est m̄ corona iusticie: quā nō solū sibi sed eciā oībꝰ diligentibus aduētū dnī dicat esse reddendam. Pulchre dixit aduētū xⁱ diligentibꝰ: nēo eī festinat ad iudiciū· nⁱ de inocēcia securꝰ aut qui de labore psumit cui aut gracia dnī· qᵃ pia pro xpō certamiā suffragantur Erīn utiqꝫ progatiuā habebit et ea vidua q bn̄ filios educaueit et i liberis gratulabitꝛ: et maxime que oms quos suscepit dnō dedit Vn̄ et et illa ewāgelica vidua diuitibꝰ anfertꝛ: nō solū eī qꝛ totū qᵈ habuit ad victū pauperū misit· sed eciā ~~qᵈ~~ qᵈ duo era detulit dnica voce laudatur idē plenā fidem Deniqꝫ ad hoīs sanitatē et ille samaritanꝰ duo era stabulario dedit: quibꝰ ultera curaret illiꝰ a latronibꝰ vulnerati Ergo qā et scdm vetus testamentū marie sororis aaron vginitatē et se

cundū nouū scē marie mris dnī itegritatem studio sue prolis imitata ē remuneracionē fidei diuino iudicio consequetꝛ: que michi ad scli subsidiū reseruauit· sed totū dnō sobolis pie munꝰ

Et nunc Oracio suspendit.

Vt dnē deprecor ut sup̄ hanc domū tuā sup̄ hec altaria que hodie dedicantꝛ sup̄ hos lapides spūtales quibꝰ sensibile tibi templū i singulis sacratur cotidianꝰ psul intendas: orōnes qꝫ seruorū tuorꝫ que i hoc funduntur loco diuina tua suscipias misericordia. Fiat ei i odorē sanctificacionis omē sacrificiū qᵈ i hᵒ templo fide integra pia sedulitate defertur· et cū ad illā respicis hostiā salutarē p quā peccatū mūdi huiꝰ aboletur respicias eciā ad has pie hostias castitatis et diuturno eas tuearis auxilio ut fiᵉ fiant ei i odorē suauitatis hostie acceptabiles xᵒ dnō placentes: et itegrū spm̄ eorū aīam et corpus sine querele loco usqꝫ i diem dnī nrī ihū xⁱ filij tui seruare digneris· Amen

Explicit scds lib btī ambrosij epī de viduitate.

Incipit lib btī Ambrosij epī de vginis marie pfessione et fidei cōfirmacione